

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep.
0032 OSLO

Deres referanse
Vår referanse 19/00140-105
Vår dato 17.02.2020

Fellesorganisasjonen (FO)
Mariboegs gate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

Innspill til tverrfaglig master i barnevernsarbeid

fo.no

Fellesorganisasjonen (FO) er fagforeningen og profesjonsforbundet for 30 000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere

FO vi innledningsvis takke for at vi får komme med innspill til dette arbeidet.

Til det faglige innholdet i masteren/viktig kompetanse:

Siden master i barnevernsarbeid skal være en tverrfaglig master, er det viktig å avklare hvilke grunnkompetanser man forventer at studentene skal ha for å nyttiggjøre seg masterprogrammet. Utdanningen må være en reell fordypning innen feltet og sikre en avansert kunnskapsbase som skiller seg fra bachelornivå.

I invitasjonen til denne høringen er det angitt at «master i barnevernsarbeid vil primært være rettet mot de sosialfaglige utdanningsgruppene». Sosialfaglige utdanninger har tradisjonelt vært forstått som sosionom-, barnevernspedagog- og vernepleierutdanningene.

FO håper denne forståelsen også ligger til grunn for den nye tverrfaglige masteren. Selv om barnevernspedagogene (bvp) også får sin egen masterutdanning, forutsetter vi at bvp også kan søke seg til den tverrfaglige masteren dersom de ønsker det – siden bvp-utdanningen fremdeles må anses som en sosialfaglig utdanning.

Samtidig vil vi be programgruppa vurdere om studenter med annen profesjonsfaglige bakgrunn som har lite juridiske, barnevernfaglige og sosialfaglige kunnskapselementer i grunnutdanningen sin, må ha en form for prekvalifisering, forkurs eller lignende før de kan være kvalifisert for en tverrfaglig master i barnevernsarbeid som bygger på en sosialfaglig grunnkompetanse. Det er viktig at masterprogrammet blir en reell fordypning, og at man ikke bruker tid på kunnskapselementer som vil oppleves som ren repetisjon for studenter med sosialfaglig grunnutdanning.

Kjernekompetanse

For FO er det viktig at nye masterprogram ses i sammenheng med eksisterende og planlagte master- og videreutdanninger innen barnevernsfeltet. Disse er utviklet i tett samspill mellom feltet, brukere og ansatte i barnevernsfeltet, og forsknings- og utdanningsinstitusjonene selv. Vi vet at det er formulert mange gode og relevante læringsutbyttebeskrivelser for disse masterprogrammene som man gjerne kan gjenbruke i det nye masterprogrammet.

Vi ber videre om at programgruppene for de to nye masterprogrammene (hhv. barnevern og barnevernsarbeid) snakker sammen og avklarer om kandidatene etter endt utdanning på de to masterprogrammene skal ha *komplementær* eller *likeverdig* sluttkompetanse. Eller sagt litt enklere: Skal de kunne det samme? Eller skal de være gode på forskjellige ting? Dersom man tenker seg felles sluttkompetanse for hele eller deler av masterutdanningene kan det f.eks. åpne for at utdanningsstedene kan samordne deler av masterløpet for de to masterne. Det vil trolig bidra til at det blir lettere for utdanningsstedene å tilby begge masterprogrammene.

I utvikling av retningslinjer for dette masterprogrammet mener vi det bør være fokus på hva som skal være den overordnede kjernekompetansen i barnevernsfeltet. I denne sammenhengen forstår vi for øvrig barnevernsfeltet som både kommunal barneverntjeneste, barnevernsinstitusjoner – men også barnevernfaglig arbeid innenfor andre sammenhenger slik som skole, barnehage, oppsøkende ungdomsarbeid, fritidsklubber osv. Det miljøterapeutiske arbeidet er en viktig del av barnevernfaglig arbeid, og fokus på forebygging og tidlig innsats må være sentralt. Vi ønsker ikke at masteren skal bli en ren etatsutdanning.

For FO er det viktig at utdanningen sikrer en kjernekompetanse som tar utgangspunkt i barnets beste. Vi vil foreslå fire kjerneområder som vi mener det er spesielt viktig å ha fokus på:

- **Relasjonskompetanse:** jobbe med barn, familier, tverrfaglig samarbeid og samarbeidsferdigheter generelt, prosessledelse, miljøterapeutisk arbeid, forstå og håndtere kompleksiteten i menneskelige relasjoner på ulike nivå, konflikthåndtering og kommunikasjon i konfliktfylte relasjoner
- **Kritisk tenking og etisk refleksjon:** utvikle bevissthet rundt egne holdninger, følelser og reaksjonsformer, kunne kritisk vurdere arbeidsformer (bl.a. standardiserte programmer), reflektere rundt etiske problemstillinger på flere nivå, bevissthet rundt og forvaltning av barnevernets maktposisjon
- **Analytiske ferdigheter:** tenke helhetlig med særlig fokus på barn og foreldres livssituasjon og levekår og hvordan dette f.eks. påvirker omsorgssituasjonen i hjemmet og foreldrenes omsorgskompetanse, kunne forstå, artikulere og utøve faglige vurderinger, forstå sammenhenger mellom politikk og tjensteutøvelse, tilegne seg og kritisk vurdere forskning, forstå og omsette teori i praksis, tjensteutvikling og forståelse for organisatoriske rammebetingelser
- **Forvaltningskompetanse:** juridisk metode, lovanvendelse og skjønnsutøvelse (avansert) skriftlig/muntlig formidlingsevne, dokumentasjon/transparens

For mye fokus på konkrete fagspesifikke temaer kan begrense videreutvikling av utdannelsene. Selv om noen områder er gjennomgående, som for eksempel juridisk og relasjonell kompetanse, blir mange temaer utdaterte og kan derfor være mindre

relevant i denne sammenheng. Vi anbefaler derfor at fagspesifikke temaer som for eksempel arbeid med minoritetsfamilier, kunnskap om vold og overgrep, traumeforståelse, rus og psykiatri kan være aktuelle å fordype seg i knyttet til valgemner eller masteroppgave. Men den overordnede kjernekompetansen bør som nevnt være det gjennomgående fokus for nettopp å sikre en gjenkjennelig kompetanse hos masterkandidatene.

Organisering av studiet

FO har avslutningsvis noen innspill vedrørende organisering av studiet. For å bygge videre på grunnutdanningene og sikre nødvendig dybdekunnskap er det viktig at også en utdanning på masternivå er praksisrettet.

Praksiselementer bør være gjennomgående i studiet og det kan for eksempel kvalitetssikres gjennom formelle samarbeid mellom studiested og praksisfelt. Det er viktig at praksisopphold gir reell innsikt i ulike deler av feltet i kombinasjon med veiledning underveis og oppfølgende refleksjoner i etterkant.

Videre kan ferdighetstrening i form av gruppearbeid, workshops, kommunikasjonstrening, simuleringstrening og lignende bidra til å sikre et praksisnært utdanningsforløp. Integrering av erfaringsbasert og brukerbasert kunnskap vil også gi viktig innsikt og dybde i utdanningen.

I det hele tatt er det viktig at praksisfeltet – den konkrete konteksten der faget skal utøves – er i fokus gjennom alle deler av studieforløpet: teoretisk forståelse, ferdighetstrening og praksiserfaring må utvikles i sammenheng med hverandre. Vi forutsetter at masteren vil falle inn under Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.

Med vennlig hilsen

Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Inger Karseth
Rådgiver

